

Forslag af Landstingsudvalget søger i høj Grad at begrænse Ministerens Indflydelse, har man ved en anden Ændring i høj Grad udvidet Ministerens Myndighed, og det er med Hensyn til det finansielle Spørgsmaal. I det oprindelige Lovforslag var Statskassens Bidrag til de Udgifter, der vilde fremkomme, fastsat til 25,000 Kr., men i Landstingets Forslag siger man, at til disse bygningskyndiges Honorarer m. v. bevilges det nødvendige Beløb paa de aarlige Finanslove. Altsaa uden nogen som helst Begrænsning siger man, at Finansudvalget har vær saa god, at bevilge alt, hvad der maatte gaa med til disse Udgifter.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale, at man underkaster dette Lovforslag en velvillig Udvalgsbehandling, idet jeg haaber, at det maa lykkes at naa til et mere tilfredsstillende Resultat end det, der her foreligger fra det høje Landstings Side, og jeg maa henstille, at man gør denne Udvalgsbehandling saa kort som muligt, idet det er et dagligt Savn for Kirkeministeriet ikke at have disse bygningskyndige Raadgivere. Vi staar hver eneste Dag overfor de allerstørste Vanskeligheder med Hensyn til vore Præstegaardsbygninger, og derfor er det paatrængende nødvendigt, at vi snarest muligt naar til en tilfredsstillende Ordning, saaledes som det i sin Tid blev stillet i Udsigt af Fællesudvalget.

Brorsen: Spørgsmaalet om Præstegaardskonsulenter er jo gentagende forhandlet her. Vi havde det fremme ved Finanslovens Behandling i Foraaret 1917, og vi har drøftet det gennem 3 Behandlinger af et Lovforslag, der blev fremsat af den højtærede Kirkeminister umiddelbart efter, at Finansloven var vedtaget. Man vil maaske erindre, at Ministerens Forslag mødte en ikke ringe Modstand fra et Mindretal i Folketinget. Jeg havde den Ære ved den Lejlighed at være Ordfører for dette Mindretal, som stillede et Ændringsforslag, der gik ud paa at give Lovforslaget en anden Affattelse, end det havde fra Ministerens Haand, og det var ikke saa ganske faa, omtrent en Trediedel, af de afgivne Stemmer, der faldt paa det Ændringsforslag, som vi havde stillet. Vort Ændringsforslag gik ud paa at gøre Lovforslaget simplere og ogsaa for Statskassen billigere, end det vilde blive, hvis Ministerens Forslag blev gennemført. Vi mente i det hele taget, at da det var en ny Vej, vi her slog ind paa, vilde det være af Betydning, om man fik en Tidsbegrænsning for Lovens Gyldighed.

Vi havde foreslaaet 3 Aar, saaledes at man i disse 3 Aar kunde gøre Erfaringer og efter den Tid tage Spørgsmaalet op igen for at se, hvad der saa senere skulde gøres. Det forekommer mig, at ingen virkelig Indvending kan gøres imod, at Loven bliver tidsbegrænset. Den højtærede Minister har stillet i Udsigt, at naar vi faar disse Præstegaardskonsulenter, vil det have til Følge, at der vil spares mange Penge, fordi der vil komme et mere effektivt Tilsyn, og han fremhævede, at han maaske rent administrativt kunde have truffet Bestemmelser om Ansættelse af disse Præstegaardskonsulenter, saaledes at det slet ikke var nødvendigt at anmode Rigsdagen om at bevilge Pengene, i hvert Fald mente han, at naar en Del Aar var gaaet, kunde man skaffe dem paa anden Maade. Men netop derfor forekommer det mig, at det er af Betydning at faa Loven prøvet i 3 eller 5 Aar for at se, hvorledes den vil virke, saaledes at til den Tid behøver man maaske slet ikke at fordre, at Statskassen skal udrede et Beløb netop til dette Præstegaardstilsyn. Jeg forstaar ikke rigtigt, at man fremdeles kan være imod at faa Loven tidsbegrænset.

Det var ogsaa vor Hensigt med det Ændringsforslag, vi stillede, at disse Konsulenter ikke skulde have en saa embedsmæssig Stilling, som de vil faa efter Ministerens Forslag. Nu begynder man med 25,000 Kr., men, som vi har sagt — og det skal nok vise sig at være rigtigt —, varer det saamænd ikke længe, inden man kommer betydeligt over de 25,000 Kr., idet man vil motivere et Forslag derom med, at disse Konsulenter har saa uhyre besværligt et Arbejde og foretager saa mange Rejser, at de absolut maa have højere Løn. Vi ved, hvordan det gaar, da vi har megen Erfaring paa dette Omraade, og jeg synes, der er Grund til i det hele taget at optræde saa økonomisk som muligt. Ikke mindst i den senere Tid har vi faaet et Tilsyn af den anden Verden, og det er ogsaa her at slaa ind paa et Tilsyn i større Grad end hidtil. Vi skal have Tilsyn og Overtilsyn og Overgeneraltilsyn, saadan er det over det hele. Den ene skal føre Tilsyn med den anden i det uendelige, og det er det, vi mener slet ikke vil være nødvendigt med Hensyn til disse Præstegaardsbygninger. Vi har, som sagt, ikke noget imod, at man udnævner en bygningskyndig i hvert Stift, som Kirkeministeriet, Provstesyndet og Stiftsøvrigheden kan henvende sig til, og som altsaa kan optræde som deres Raadgiver. Særlig har vi fremhævet,